

Vstajaj našo iz prahu!

Sp. Fr. Zakrajski.

Nado imamo...
Jokr.

Nekdaj je uradnik pri nekem ministru vlagal pro-
šnjo, da bi mu plačo povikšali, s tim-le pristavkom,
da mora živeti, „Morato“? ga vpraša minister nekaj
v šali, nekaj zaničljivo, „kdo Vam je rekel, da morate
živeti“ —

Enako so mislili i nekaj še mislijo nasp. otniki
naši o naših stvareh. Dozdevlje se jim pač nekako, kakor
bi Slovenec še pravico ne imel do ureditve svojih
zahtov, da celo vlado imajo na sumu, češ, da daje mla-
demu porednežu (slov. narodu) potuho i še večjo predz-
nost na škodo ostalim narodom. Tako se čita i sliši vsak
den. Zadržati smešno. Vendar njihov vpor je zaustoj,
da-si ne da se tajiti, da ne bi opoviral napredka. A
kar gre časa v izgubo s tem kljubovanjem, poravnava
se na opak s tim, da rasto v narodu čedalje bolj potreb-
na duševna krepkost i zavest. Zgodovina ima svoj tek,
i kdor bi hotel zdatno premakniti njen zlob, valil bi
Sisifovo skalo.

Očitajo nam premajheno število. To so pač modri
Salomon! Marsikako starogrško kraljestvo ni bilo večje
od kake angloške grofije dan denes i pred 300 Spar-
tanci tresla se je neprestotna vojska perzijska. No,
velemodri proroci, kje je moč? V številu ne vosej, — v
zavesti svojih pravie, v zmožnosti i ponosu je.

Pa nimate knjig! Takisto trobijo še nekateri,
červavno bi smel menda človek že upati, da jih je en-
krat pamet srečala. Tak zoprnik, če mu tudi knjigo
pokažeš, poreče ti, da ni knjig; reci mu pa še, da je
slovensko slovtvo, smijal se ti bo v zobe, ali bo pa
menil, da se ti meša v butico. To je bolezen, katerej
se še ne ve prava pomoč.

Slovenec ne tirja več, ko, kar mora imeti, i bo
imel v kljub onemu nacionalizmu, ki je, červavno še mlad,
toliko zlega učinil po svetu, osobito v našem carstvu.
Na svojem torčnu torej gospodar, naj bi branil Slove-
nec svoje pravice, i poizgubljene tirjal dosledno, mož-
ko i dostojno. Postava nima pridržkov, torej vse nam
mora biti, kar je v njej za nas. Vsako stvar, katerej
česa manjka, ni cela, ni vsa. Proč torej s praznim vi-
dezem!

Te besede niso črnogledčeve. Čitalnice so se od-
prle v obilem številu, časopisi naši so se krepko po-
ganjali za to i ono, govorilo se je tehtno v deželnih
zborih i celo v državnem, zborovali so sijajni taborji v
obličje najpravičnejšega sodnika, i koliko imamo v raz-
merji velikih naprav i poganjanj od tega? — Morda
nas bližnja prihodnost nekaj umiri.

Lep, čist i zvoneč naš jezik čaka praktične pora-
be, rekel bi — ako je primera dopuščena — kakor bojevit
šrebec, da ga zasede junak. Slovenski jezik je vzrastel
iz sebe, ne po kacam makaronizmu, do čestitljivega
drevesa. Res lep napredek na tej strani! A žalibog, ta
lepi i čisti jezik je še večidel samo v knjigi; kajti
celo tam, kjer mu je vhod dovoljen, zapirajo se mu
vrata. Ali doni mar n. pr. z leco že čista slovenščina?
Izgovarjajo se sploh s tim, da ne bi je umelo ljudstvo.
Taki le smo mi sami! Danico, Novice, Domovino, Slov.
Narod itd. pa gladko beró našinci. Erkljare mir...
Vse drugače ravnaajo govorniki pri drugih narodih, saj
se menda lahko kaj pove tudi lepo po domačo, da ni
treba jezika oskrnjati.

Nadalje: Koliko je uradov, kjer se piše i obravna-
va v našem jeziku? Nehotoma se mi vsilja neka prav-
ljica. Nekdo je povabil znanca rekoč: Priđi jutri k
meni na kosilo, če boš mogel. Prijatelj, ne premišlje-
vaje globeje teh besedi, ne dá se dvakrat naprositi, to-
rej pride; a ker so bila vrata zaprta, začne kar trkati,

ropotati i larmati, da bi mu odprli, ker je bil lačen.
Na tu šunder pomoli gospodar glavo skozi okno
tor so zadere: Prijatelj, kaj le šudraš tom doli? Ali ti
niscem dejal razložno: Priđi kosit k meni, če boš mogel?
Ker pa skozi zaprta vrata res ne moreš do mene,
ne morem ti pomagati... Tu je zajec v grmu. Tudi
tukaj se odmeva isti izgovor: Ljudstvo ne umejo vašo-
ga jezika. Kaj more torej vlada pri vsaj skrbljivosti i
pravičnosti, ako se zdoletako argumentuje? Italijanski
jezik pa smo gospodariti, „Antenor potuit...“! Kavno
taka je tudi s šolo.

Zato pa, ne da bi pošali. Čakajte, trkajte, prosite,
a pred vsem delajte. Dosti je prahu, dosti dela.

Priobčeval bom nekaj člankov, ki naj pokažejo,
kje je še prah i mah! Dobro mi je došel spis v 28.
listu „Dom“: „Krajna imena na Gorškem“. Ni nikakor
neimunitna stvar, katero je sprožil g. pisavec. Imena
so čestitljiva spridevala zgodovinska kacega ljudstva, s
katerimi smo se ponašati, kakor se sijajno imovino.
Krajno ime, za domačo spoznano, pričra bolj zgovorno
o prvotnosti, ko vsi učeni prepiri. Znana je velika po-
lemika o imenu *Gradeo*, ki se je dovrčila s tim, da pi-
še celo Nemec od tistih dob: *Gratz* ne pa *Grätz*, kakor
nekadaj. Velenčeni *Kafarik* je v svojih neprecenljivih
„starožitno:tih“ med drugim tudi iz osebnih i krajnih
imen dokazal starodavnost slavjansko v Evropi, i to iz
starogrških i latinskih zgodopiscev. Ta genius je prav
s sokolovim odesom spoznal čestitljivo jedro: slavjan-
sko koreniko v grških i latinskih spačkih. To je zma-
ga, da je ni preceniti. Kakor znano — pričra *Jordanes* —
začenja se pismena zgodovina naša še le v VI. stolet-
ji (550), Vinidarum natio populosa). Kak razložek v
časih! —

Imena kažejo tudi mišljenje, omiko i zavest pred-
namcev. Primeri: *Roma* iz grškega pomenja močna, sil-
na, kakor *Valencia* iz *valeo*. To je junaška zavest i
kažejo pa tudi zgodovino kacega jezika, Imena torej so
promisloka i pozornosti na vsako stran vredna.

Tedaj znanstveno določiti, to krajno ime je slo-
vensko, nemško, italijansko, je toliko, kakor bi kdo
rekel: Tu so bili nekđaj Slovenci, Nemci ali Italijani.
Ne, ni brez vsega, vedeti, kje so trohnele i trohne ko-
sti naših prednamcev, kje so orali, zborovali i trpeli ljudje,
kateri so naše krvi, kje je donela i cvela naša beseda itd.
Res je sicer — i naj bi nekateri to lepo resnice nikdar
ne pozabili, kajti bilo bi manj zlega po svetu — da so
si vsi narodje bratje k istemu namenu: a Bog je na-
klonil tako, da so si sorodniki bližej.

Naša deželica je zgodovinsko silao imenitna. Še
predno je stalo prijazno mesto naše, bila je dolina go-
tovo strategična postaja Rimljanom pri njihovih izletih,
še več pa onim barbarom, ki so drli v one kraje, kjer
se sliši „il dolce st“. Do leta 1500 bila je naša gro-
fija samostalna. Benečanje so obiskali večkrat našo do-
movino z orožjem; tudi Turci so divje razsajali po na-
ših krajih. Neredkokterikat se je prelivala kri ob Soči.

Resnica zdi se, kar pravi g. pisavec venem član-
ku, da so prebivalni oziroma raznega plemena. To ka-
žejo podnarečja i šego. Teško je pa zgodovinsko — jezi-
koslovsko razložiti, kako se n. pr. vjemlje ženski aku-
antiv u s spodnje-štajarskim i srbskim, ravno to velja
o zaimcebnem dativu e, m. knjižnega i. Na Srbskem
se sliši pogosto mene, tebe, kar pričra, da je deloval
panonski cerkovni jezik na srbski jezik.

Toda h krajnim imenom! Napačna, ker neslav-
janska, je pisava: *Ossegliano*, *Batuglia*, *Tarnova*, *Tri-
cefalo* (?), *Tmin*, *Tomim*, *Tolnein*, *Vercoglia*, *Ranziano* itd.

Tod so Slovenci, i slovenski naj bi se pisala ime-
na. Ker so pa večkrat zbrušena ali kako popačena,
mora je vzeti jezikoslovec na svoje nakovalo, da ne bo
čitati kakor v Seume-ovih: *Spaziergitngo nach Eyracur*.
„Vindobona, quia bonum vinum dat“

Razumova se pa samo ob sebi, da se moraja zapisati imena korenitno, torej ne Tmin, kar je monstrum, kajti t, ki se je ohranil v italj. Tolmino i v nemškem Tolmino je korenitno.

V nekaterih imenih se je ohranil rinezom, bodisi v našem ali v tujem jeziku: *Renče, Ronzina, Rontschlein*, pri nas Ročinj. Pluralia tantum: *Crniče* (v Crničah), *Renče* (iz *Renč*) se mi ne zdó prava, ako so adjectiva, kakor mi je bolj verojetno.

Today po naše naj se pišejo imena naša. Kako bi se smijal Italijan, ki bi čul: lo vado a *Benedko*, ali Nemec: Ich gehe nach *Dunaj*.

Samo jezikoslovsko znanstvo brez zgodovinstva pa ne zadostuje. Gotovo so v farovžih, po gradob, pri znanih starih družinah *listine, podobe i napisi*, ki utegnejo imena razjasniti. Tudi ustmena sporočila so dobra; kdor je dovoljen v teh rečeh, naj vzame koj jezikoslovsko vevnico v roko. Znamenito je *Solkansko korito, Koca homo v Kromperskem gradu* *), *lev na Goriskem gradu, gotiške črke v Velikaj cerkvi*, znamenito so *pravljice o Atila-i* itd.

Vse pride na hvalo.

Ogled po svetu.

Avstrijsko-ogerska država.

Na Dunaji je sprejelo Nj. veličanstvo pretoklo saboto delegaciji, vsako posebej; posebno pomenljivega ni nič niti v govorih predsednikov, niti v cesarjevih odgovorih. — V delegacijama predloženi rudeči knjigi so posebno važni in mikavni dopisi našemu poslancu v Rimu, v katerih zagovarja grof Beust avstrijski liberalizem, češ, da ni moglo biti drugače, ko da se je storilo, kar se je storilo.

Viši poveljnik deželne brambe cisaljtanske je imenovan svetli nadvojvoda Vilhelm.

Lin. Še bolj ko to, da so porotniki škofa Rudigier-ja za „krivega“ spoznali, osupnila je ves svet novica, da je Nj. veličanstvo že brž drugi dan po obsodbi prečastitega obsojenca pomilostilo. S tem pomilostitjem imajo zdaj časnikiarji veliko opraviti: ne vojo, kako bi si ga tolmačili. Škofu nasprotni listi se zvijajo in krčijo, da se zdi, kakor da bi jih bilo sram; le nekako prisiljeno hvalijo velepomembno cesarjevo dejanje, češ, da saj bistvena stvar je bila obsodba sama na sebi; to, ali gre škof v ječo ali ne, da nima nič v sebi. Bodi temu, kakor koli, cesarjevo pomilostitje (ia to v hipu, ko ni bilo niti ministra Giskra-o, niti Herbsta na Dunaji!) je vozal nevšečne Linške zadeve prav modro presekle. — Čudno je bilo po izrečeni obsodbi 12. t. m. to, da sta hitela državni pravdnik in zagovornik, dr. Kissling, škofa hvaliti, da je njegovo življenje neomadežvano, da je dobrotljiv, in kaj vem, kaj, in da le verska gorečnost in škofovska dolžnost ga je zapeljala, da je pisal, kar je pisal. Zdaj še le, kot obsojenec, prejema škof vse polno adres iz zunaj-avstrijskih krajev, n. pr. iz severne Nemčije; poklanjat se mu hodijo tudi mnoge domače deputacije. — Še to naj povemo, da med sodnijsko obravnavo so se po Linških cerkvah za škofa ss. maše brale. In s tem potegnimo zagrinjalo čez zgodovinski Linški dogodek.

V *Brni*, glavnem mestu na Moravskem, je bila 13. t. m. huda rabuka, kateri ni moč najti ni konca ni kraja. Delavci ondašnjih fabrik so se grozno repenčili. Dasi se prav ne ve, kaj je pravi vzrok in cilj njihove vstaje, toliko se lahko iz vsega posname, da hočejo imeti pravice, kakor jih imajo plačevavci davkov. Tudi mi smo ljudje in državljani, pravijo, tudi mi hočemo biti spoštovani, in hočemo, da naš glas v političnem življenju kaj velja. Tako gibanje se kliče socialno (družbinsko). Zvonec noseči Dunajski časniki pa, ki se menda le zato pišejo, da javno mnenje pačijo in

*) Muj znanec, učeni g. *Crnič*, ki je sedaj na Rimskem dvoru, Hrvat po rodu, je to polobo h, o pojasnil v Glasniku. Pozneje sem ja tudi jaz videl — N. pr. so tudi naše Rabijske literarne imenitne. Zčetnik novoslovenke književnosti, *Prizmož Trubar*, je pridigoval tamkaj po mojem računu po l. 1553 kdaj. Ali ni tam nikakoršne izročbe pismene ali ustmene? ... (Uosp. kamorik *Crnič* ni na Rimskem dvoru, ampak ravnatelj v zavodu S. Cirilamo degli Slavi, kamor mu „Dom.“ pošljamo. Fr.)

zapeljujejo, so že Brnskimi homatijam brž podtaknili vzrok, kakoršen bi vodo na njih mlinu napeljeval; trdijo, namreč, da je rabuka narodna, da so Čehi in duhovščina delavce našuntali!! — Povedati imamo še to, da je na razdraženo množico vojaščina streljala in da je nekaj ranjenih in mrtvih. *)

Iz Ljubljane. Društvo „Slovenija“ nasvetuje kot kandidata o novi volitvi deželnega poslanca za kmetiško okolico *Ljubljansko-Vrhniško* g. *Franca Kotnik-a*, posestnika iz Vrda blizu Vrhnike. Volitev bo 31. dan t. m.

Iz Trsta. Povedali smo v poslednjem listu „Dom.“, da je došel 13. t. m. Nj. eksc. podmaršalu Möringu razglas, od „akcijske“ stranke v Trstu, ki ga je on sam priobčiti dal v „Oss. Tr.“ Ker v tom razglasu omenjena stranka sama sebe nar boljše opisuje in kot določno republikansko izdaja, zdi se nam vredno, poslovojnega natisniti ga; glasi se tako — lo:

„Tržačani! Preteklo je leto od onega tugonosnega dneva, ko so se biriči presramotnih starih načel, združeni s služabniki vlade, kakor stekli vsuli na neoboroženo ljudstvo, in ga grozno razkravili. Morivcev ni zadela nobena kazen, in orožje, iz katerega so še kri meščanov kadi, še je vedno v njihovih rokah, pripravljeno za novo trpinčenje ljudstva! Tržačani! ne kličemo vam: Maščevanje. Opominjamo vas: Bodite pozorni! Avstrijska vlada, vedno lažnjiva in prisegolomna, slepi vas z hinavskimi obljubami, in vam je poslala sem nesramnega in smečnega prokonzula, ki v goli nevednosti javno o svobodi blebeče, med tem ko skrivoma piše za staro tlačitje in absolutizem. Bodite pozorni, Tržačani! Blagor očetnjave je v ljudskih rokah! Od vseh strau Evrope se pravica vsled siljenja nemirnih množic orjaško zbuja. Za vaše dobro ni mar ni kraljem niti njihovim ministrom — ljudstvo samo mora za to skrbeti, da se uresničijo demokratična načela. Ne vstrašite se, ako jih vidite nekoliko, ki se dela ne upajo lotiti, ter pomislite, da pridejo kmalu na njihovo mesto mnogo drznejši in pogumnejši. Že davno je znano, da dvorski sopari mamijo in pačijo — ostanimo torej pri ljudstvu in prepustimo častilakomnim šušljekom prazno čast v kraljevih palačih. Danes pa pred vsem položimo na grob mladega „Parisi“-a venec iz dišečih cvetlic in drugega na gomilo našega ljubljencea „Zechia“-o.“

Et nunc, moniti, discite — consules!

— V razglasih omenjene akcijske stranke se bere med drugimi lepimi rečmi beseda „carnefici“ (rabeljni). Ko smo prvokrat to brali, smo si mislili, da so ti rabeljni postavljeni vladini, policija in njeni organi, vojaki itd. Še le te dni se nam je ta stvar pojasnila: Rabeljni so okoličani Tržaški — Slovenci! V torek, 20. t. m. so peljali 4 kmečki fantje iz Riemannov z enim volom neke plesne pripravo, ki so si jih bili izposodili v Trstu za somenj 18 in 19. t. m. Imeli so na vozu angleško zastavo in na klobukih peresa modro-belorudečo in bili praznično oblečeni. To je privabilo k njim na ribjem trgu nekaj ljudi, ki so začeli zmerjati jih; množica je vedno naraščala in izmed nje je bilo slišati vpiti: „Carnefici!“ „Alla forza“ itd. „Carnefici“ so tedaj Slovenci! To vzemimo si na znanje. — Hvala Bogu, da je 13. t. m. vojaščina v okom prišla kakoršnim koli rečem, ki bi se bile utegnile zgoditi. „Spravo“ lahonske bi gotovo ne bilo videti veliko.

V Borsni dvorani bo prih. nedeljo *katoliški zbor*. Ustanovljeno je namreč v Trstu katoliško društvo, ki ima biti jez. predrzni ondašnji brezverski stranki.

Iz Zadra. Vrli narodojak *M. Klaič*, imenovan za šolsk. nadzornika v Istri, se je odpovedal tej službi, kajti je očitno, da so ga hoteli le zato tje poslati, ker je bil italijanski (ali tako imenovani autonomni) stranki v Dalmaciji kot vodnik slovanske stranke v dež. zboru na poti.

— Tiste postave zaradi realnih šol, ki jo je lani večina Zadarskega d. zboru vkljub protestu Slovanov potrdila (Slovani so o tisti priliki iz zboru ušli), ni

*) Povo i rabuki je bila govorica, da je nek vjet žalec v zaporu valod (penje) umrl, policija pa da ga je dala mrtvega obesiti, da bi se mshilo, da se je obesil sam. Fr.

prav. cesar protrdil, ker ne daja slovanškemu jeziku, kar mu po §. 19. d. osn. postav gro.

Vnanje dežele.

Francosko ministerstvo je sestavljeno, pa, kakor imena in značaji kažejo, bode le začasno, za prestopno dobo, dokler ne izpolni Napoleon svojih obljub za stran novih svobodnostnih privolitev.

Dopis.

Iz Sežanskega okraja. *F. B.* Dne 15. t. m. smo volili svoja zastopnika v okrajno šolsko svetovavstvo. Vdeležilo se nas je 13 svetnih učiteljev in mnogo duhovskih. Izvoljena sta gg. Ignac Kavčič, učitelj v Sežani, in J. Brenc, duhovnik v Dutovljah. *) Nadjamo se, da se bota ta dva naša izvoljenca neutrudljivo potegovala za razširjanje in povzdigo prave šolske omike, pa tudi za zboljšanje materialnega stanu našega ljudskega učiteljstva.

Pa tudi še neka druga težavna naloga čaka novih šolskih oblasti, in na vso moč se bodo morale vpirati, da jo zmorejo, to je, da užugajo nemarnost mnogih starišev, ki otroke raji za živino na pašo pošiljajo, nego v šolo, ktera jim je tru v poti. Oni menijo, da je le učitelj tako siten, da jim otroke od domačih opravil odvraca. Sirova nevednost, v kateri so oni odrasli, zamašila jim je oči, da koristi šole ne vidijo; pa saj, če je ne vidijo, potipali bi lahko z roko živo njo potrebnost, ker jih to, da ne znajo brati in pisati, vsak hip ne samo v zadrego pripravi, temuč jim tudi mnogo škodi, ker delajo drugi z njimi, kar hočejo. Težko je verovati, da se kdo po zimni solnce varuje, pa vendar je taka: tiste svetlobe in gorkote, ki iz omike izvira, so nekteri naših starejih ljudi trdovratno ogibajo. Pa naj oni ostanejo v neumnosti, če že hočejo, škoda bo le njih—hudobno pa je, da omike svojim otrokom ne privoščijo.

Mi učitelji smo storili, kar postava veleva: naznanili smo učence, ki iz šole izostajajo; ali kaj pomaga? Stariši teh otrok so hudujejo nad učiteljem; radi bi ga morda že odpravili, ko bi mogli. Sliši se, da nekteri celo grozijo: Pojdimo, poderimo šolo, da ne bo ta pro.... Šoumašter otrok v šolo silil; saj smo mi gospodari naših otrok. Drugi zopet pravijo: Saj še gošpodje iz kancelije nas ne silijo tako močno, kakor ta sitni „šoumašter“. Izgovarjati pa znajo ti taki stariši sebe in otroke tako zvito in, če treba, lažljivo, da na zadnje je sam ubogi učitelj vsega kriv, in da mu nakopljejo še zoprnosti med sosedi. — Še veliko bi hotel povedati, pa prežalostni so taki glasovi za sedanjo dobo. Bog daj kmalu boljših časov gledé na vspeh šolskega poduka in gledé učiteljev.

Domači novičar.

(Za deželno kmetijsko šolo v Gorici) je imenoval sl. deželni odbor po dogovoru s kmetijsko družbo — kakor smo že v poslednjem listu memogredé povedali — tudi italijanskega ravnatelja profesorja Imé mu je dr. Karol T. A. Ohlsen, kateri je zdaj profesor tehničnega učilišča (realke) v Sondrio u; bil je poprej uravnovavni komisar kmetijskih učilišč v provinciji Neapoljski, izučil se je na kmetijskih akademijah v Poppelsdorfu in Hohenheim u; dalje je dopisujoč ud francoske kmetijske družbe za kraljevino Italijo; prloščil je že tudi mnogo znanstvenih kmet. spisov.

(Armadin nadzornik in fm. svetli nadvojv. Albrecht) je bil v saboto 17. t. m. v Gorici; prišel je ogledat tukajšnjo posadko, ktera je v ta namen na Rojicah svojo vajenost pokazala.

(T. F. baron Zobel), c. k. podmaršal, vit. redov Marija-Terezinega in Leopoldovega in družih vnanjih, cesarski ključar in 2. lastnik peškega polka št. 61, ki je že dalj časa v Gorici stanoval, umrl je 12. t. m., 71 let star, v Beljaku, kamor je bil šel v toplice.

(Na protest tistih „100² Goričanov) zoper mnoge dopise v Tržaških časnikih, ktere ga smo omenili v posl. l. „Dom“, oglasil se je pred nekimi dnevi v „Cittadi-

no-u“ dr. poslanec, g. dr. Pajer, trdeč, da on ni že leto in dan v nikaki zvezi s Tržaškimi vrodništvil (letel je namreč v nasprotnem taboru sum na dr. P.-a). Štev. 164 „Triester Zeitung-o“ od 20. t. m. pa je prinosla v sredo dopis, v katerem se oni protest hudo rečeta. Bere so med drugim v tem pojasnila, da 3 izmed tistih, ki so pod undanjo razložbo v „Citt.“ podpisani, še pisati ne znajo, 25 da jih le z velikim trudom za silo svojo ime podpisati zna; mnogi da nikdar nobenega časnika ne berejo, skor nobeden pa da ni zmožen časniške sestavke razumeti. Vjeti da so se dali podpisniki s tem, da se jim je reklo, da gre za okrožnico merečo na zboljšanje jako plitvega zaloga tolovadskega društva. V imeniku podpisnikov da se nahaja ime..... zraven imena političkega kaznjenca itd. Toda naj okrajšamo naš posnetek; nočemo raznašati nadrobnosti iz domačega prepira naših laških strank, kajti dopisi tace nevéščnih osebnosti od dne do dne očitnejše molé. Čas bi bil, da bi se od obeh strani odjenjalo od te polemike. Ako je res, kar pojasnilo v „Triesterici“ trdi, da je večina tistih, ki so protest podpisali, tako neomikana, ne vemo, ali je prav, da se iz takega apna in poska politična mavta nureja. Nas vso to homatije Goričke nič ne zadevajo, zato se ni tudi „Dom.“ od začetka nič zmenila za nje; zdaj pa, ko je po mestu zarad teh dopisov že prav nekak krup, morali smo jih kol časopisci omeniti. Sicer pa je naše stališče v tej zadevi neutralno.

(Kupčijska in obrtnijska zbornica v Gorici.) Nj. vel. je blagovolilo potrditi izvolitev g. barona Hektorja Kutter ja Zahonjskega za predsednika zborničinega in g. Andraja Paulotig a za podpredsednika.

(Duhovska pomožna družba — „Pio Sovvegno“ — v Gorici) je imela t. in 16. t. m. občni seji. Prva je bila navadna letna ter se je volil nov predsednik. Izvoljen je gosp. Lovrenc Partout, prof. verstva na ginnaziji in deželno šolski svetovavec. V drugi seji so se popravile nekerete točke v pravilih, med drugimi ta, da bodo prejemale odsihmal bolni udje, mestni in zunajmestni, vsi enako po 80 soldov na dan skoz dva meseca (ne mestni 70 s., zunajmestni 50 s., kakor do sedaj). Pravico, oglasiti se za podporo, imajo udje, kakor do sihmal, če so že več ko 8 dni tako bolni, da ne morejo mašovati. Ako se nadloga dalje ko 2 meseca vleče, ali pa, ako je bolezen ali so okoliščine bolnikove tako, da še zdatnejše pomoči nujno potrebuje, ima ravnateljstvo pravico, izplačati mu izreden znesek do 30 goldinarjev; občni zbor pa — redni ali izredni — dovoli lahko, kolikor hoče, izredne podpore. — Naj važnejši sklep pa, ki ga je zbor 16. t. m. potrdil, in ktere ga smo vsi jako veselili, je ta, da so se izvolili trije udje (ravnatelj bogosl. semenišča, dr. Hrast, nadškof. kanc., g. Št. Bensa, in nadšk. cerkveni računar, g. Št. Kofol,) kateri bodo z ravnateljstvom vred pretehtavali, kako bi se dali dohodki družbini obračati in kako bi se moglo priti do tega, da bo moč že v kratkem času vsaj bolehovim in potrebnim udom, kedar pojdejo v pokoj, kak donesok k pičli pokojnini dajati. Nadjamo se, da bomo imeli v malo letih ali desetletjih znamenit nadškofijski pokojninski zalog. In časi so taki, da si ga mora vsak duhovnik želeti.

(Bovška fara) je razpisana do 24. avgusta t. l. — Za administratorja je imenovan č. g. Andrej Vuga, vikar v Trenti.

(Č. g. Štefan Škodnik), farni administrator v Št. Lovrencu (v Brduh), je po dolgi boleznii 19. t. m. umrl.

Književnost.

„Privožna knjiga za glediščne diletante“ je naslov spisu, ki je prišel ne davno na svetlo. Založilo je to knjigo dramatično društvo v Ljubljani; spisal jo je g. J. Nalli in ustregel z njo živi potrebi; knjiga kaže, da je pisatelj izvedenec v stvarih, o kterih piše. Cena jej je 50 soldov; zapopadek jo sam priporoča.

Slavni Jovan Vesel Koneski je poslal „Matici“ razun dodelane, „Mesinske neveste“ 60 še nikjer natisnjenih pesmi; v kratkem jej pošlje še drugo spiso, in vse brez honorara. Trikrat slava mu!

*) Slišimo, da se je volitev zarad nek'ih formalnosti na višem mestu za neveljavno spoznala, in da se bode tedaj še enkrat volilo. Vr.

Razpis daril (premijev).

za občine nasajenje murb.

Da se polajba v kraljevinah in deželah v držav- nem zboru zastopanih razširjanje sviloreje — ktera prinaša tako lep dobiček nepremožnim in ubozim, in s ktero se lahko tudi mali posestnik preča — ter da se podpré dotično prizadevanje svilorejskih društev, na- znanja se na podlagi postave od 5. junija 1869 D. Z. šte. 96 str. XLII ta-le razpis daril.

1. Odločenih je 14 tako le razvrstjenih daril v zlatu :

1. darilo od 400 cekinov	
1 " " 300 "	
2 darila po 200 "	
4 darila " 100 "	
6 " " 50 "	

2. Za prvo darilo od 400 cek. se lahko oglasi, kdor je nasadil 15.000 dreves; za drugo darilo od 300 ce- kinov, kdor je posadil 12.000 murv; tretje, 200 cek., kdor je zasadil 9000 dreves; za eno četrtih daril za- dostuje 600 dreves; za eno petih daril se zahteva 300 dreves. Kedar kdo za darilo prost, morajo biti drevesa za en palec debela.

3. Ni treba, da bi bila vsa drevesa skupaj na e- nem mestu posajena; tudi ni zabranjeno, če hoče gospodar zraven murb še kaj drugega saditi ali sejati. Vsak, ki se za darilo poganja, ne more, ko eno samo dobiti, in to, samo za take nasaditve, ki so po razgla- senju tega razpisa nastale in ki so v okolici ene župa- nije, ali enega državega se posajeva.

4. Ko bi ostal razpis enega ali več viših daril brez vabe, prestopi se na bližnjo nižjo vrsto daril; eno in isto darilo pa se ne sme razdeliti med več po- ganjavcev.

5. Za darilo se oglasi lahko vsak posestnik ali pa tisti, ki je v njegovem imenu za dosego darila po- trebno število murb nasadil, tako tudi vsaka družba, ktera se združi navlašč v ta namen, da se za darilo poganja; poganjati se smejo takisto tudi cele občine in vasi, kedar gre za murbe nasajene na javnih prostori- h, pokopališčih, drevoredih itd.

6. Darila je poganjavec tem vrednejši, čim bliže obljudenih krajev so njegove murve, sicer pa odloči večina murb, in pa to, kako so gleštane, kako se po- škodjenja varujejo, in pri enakih okoliščinah to, kako sorte so, kako stare in močne.

7. Prepuščeno je, da so nasaditve deloma viro- cega, deloma nizkega debela, da le je vseh skupaj toli- ko, kolikor jih je treba za dosego darila.

8. Nasaditve, na ktere se bo smel opirati poga- njavec za darilo, morajo biti napravljene vsaj do leta 1874. Darila se bodo prisojevala v letih 1876 in 1877.

9. Kdor se misli poganjati za kako darilo, treba, da naznani to e. k. ministerstvu za kmetijstvo na Dunaji nar dalje do konce leta 1874, in sicer po po- sebnem oglasilnem listu, ki ga dobi od imenovanega ministerstva in ki se bode dalo priobčiti tudi v „svi- lorejskem časopisu“ („Seidenbauzeitung“). Na prepoz- na oglašnja se ne bo gledalo. Da se je kdo res za darilo oglašil, potrdi ministerstvo in pošlje mu to po- trdilo.

10. Med letom 1876 bo komisija od e. k. mini- sterstva za kmetijstvo imenovana v pričo poganjavca za darilo na mestu sameru nasaditev pregledavala. Ta komisija se bo ravnala po poduku, ki ga dobi, in po- da svilorejski komisiji, česar treba, da bo mogla nasve- tovati ministerstvu, komu se imajo prisoditi darila.

11. Vsak, kdor se hoče poganjati za darila, je dol- žan preiskovavni komisiji, če ona to zahteva, pojasniti vse, kar se tiče njegove nasaditve.

Pismena pojasnila in pisмене vloge se pridenejo preiskovavnemu protokolu; kar kdo ustmeno pove, zapi- še se v zapisnik.

12. Če ima gospodar ngovarjati temu, kar je ko- misija o preiskavi našla in na protokol vzela, mora že o preiskavi to storiti, in je dolžna komisija ugovore njegove v zapisnik sprejeti. Na pozneje ugovarjanje (reklamacije) se ne bode jemal ozir.

Na Dunaji, 17. junija 1869.

Od e. k. ministerstva za kmetijstvo.

Postava od 24. maja 1869,

kako naj se uravná zemljiški (gruntni) davok.

Oddelek II.

Zvrševalci.

§. 7. Središčna vodba.

Najvišjo vodbo cenitvenih opravil po imel finančni minister, ki postavi središčne (osrednje) nadzornike, da bodo gledali na cenitvena dela v vsaki deželi.

Pod predsedstvom finančnega ministra ali njego- vega namestnika se napravi središčna (osrednja) komi- sija z odločevalnim glasom za namcu, ki ga ta postava (§. 39) piše.

Središčna komisija bo imela razen predsednika še 36 udov, od katerih izbere finančni minister 12, v ktero so pa tudi središčni nadzorniki vsteti; 6 udov izbere gospodski, 18 udov poslanska zbornica za čas, dokler cenitev trpi. Udje, ki pridejo na poslansko zbornico, volijo se tako, da izvolijo za Češko in Galicijo po 2, za druge, na državnem zboru zastopane kraljevine in dežele pa po enega ude poslanci iz teh dežel, a po- slanci iz Trsta in latre volijo skupaj enega. Udom središčne komisije postavi finančni minister in izvoliti go- sposka pa poslanska zbornica, poslednja tako, kakor jo gori rečeno, ravno toliko namestnikov za čas, dokler cenitev trpi. Zbornici državnega zbora pa pri svoji vo- litvi ni, da bi morali iz svoje srede voliti.

Za poročevalce središne komisije, ako se za kak primerljaj kaj drugega ne sklene, bodo uradniki, ki jih finančni minister postavi, kateri pa, če niso komisijni udje, nimajo odločevalnega glasu. Središčna komisija ima pravico, da si, če je treba, privzame zvedence s posvetovalnim glasom.

§. 8. Deželna komisija.

Za cenitvena opravila vsake dežele se postavi po navadi pod predsedstvom političnega deželnega pogla- varja ali njegovega namestnika deželna komisija, v kateri bo razen predsednika še šest do deset udov z odloče- valnim glasom; od teh pokliče eno polovico finančni minister in sicer najmanj pol iz plačevalcev zemljiškega davka, drugo polovico pa izvoli dotični deželni zastop (zbor).

Komisijskim udom postavi finančni minister, ozi- roma dotični deželni zbor ravno toliko namestnikov po ravno tistem načinu.

Poročevalca deželne komisije izbere finančni mini- ster, ali on, če ni komisijski ud, nima odločevalnega glasu. Deželna komisija za kake primerljaje tudi lahko posebne poročevalce postavi, ter ima pravico, če je tre- ba, privzeti si zvedence s posvetovalnim glasom.

Deželna komisija ima razen pravie in dolžnosti, ki ji po tej postavi posebej prihajajo, gledati na to, da so precenitev in cenitev v deželi povsod enako opravlja, ter naj iz tega namena po poslanih svojih udih na tan- ko pozve zemljine in kmetijske okoliščine svoje de- žele in sosednjih dežel, in odpravi napake, če se ktero pokažejo.

V tistih deželah, v katerih se zavolj njihove veli- kosti precenitev ne more po eni deželni komisiji opravi- ti, naj se postavijo deželne podkomisije, ki naj se sestavijo takisto, kakor deželne komisije.

V tem primeru se pa tako deželni komisiji, kakor podkomisijam odkaže poseben okrog, v katerem ima vsaka njih svojo nalogo, samostojno spolnjevati.

Deželna komisija ima pa vih tega še dolžnost, da vselej ve, kako dela deželnih podkomisij napredujejo, in da vsaki predlogi, ki jo podkomisije pošljejo do središne komisije, pridá svoje mnenje z ozirom na celo deželo.

Postaviti deželne podkomisije, odmeriti vsaki njeno okrožje, določiti, koliko udov bodo imele deželne ko- misije in podkomisije, to gré finančnemu ministru, ki se zmeni popred z dotičnim deželnim odborom.

§. 9. Okrajna — cenilna komisija.

Cenitvena opravila vsakega cenitvenega okraja se izročé cenilni komisiji pod predsedstvom enega načel- nika ali njegovega namestnika, ktera dva izbere finančni minister.

(Dalje v dokladi).

Ta komisija šteje razen predsednika še osem udov, ki bodo imeli odločevalen glas. Štiri nje ude izbere finančni minister, ki mora pa vsaj dva izmed plačovalcev zemljiškega davka cenitvenega okraja vzeti.

Enega ude izvolijo tisti posestniki iz cenitvenega okraja, ki največ zemljiškega davka plačujejo; tri ude pa, če ima deželna okrajna zastopa, okrajni odbori.

Kjer je v enem cenitvenem okraju več okrajnih zastopov, tam stopijo vsi okrajni zbori v en voliči razdelek.

Kjer ni okrajnih zastopov, tam izvolijo tri ude občinska starešinstva (županstva) cenitvenega okraja.

Volilno pravico imajo med posestniki, ki največ zemljiškega davka plačujejo, tisti, kateri plačujejo skup $\frac{1}{4}$ vsega zemljiškega davka v cenitvenem okraju, in, ko bi takih bilo več ko 20, ima to pravico prvih 20, ki največ tega davka plačujejo.

Prav tako se izbere tudi ravno toliko namestnikov po finančnem ministru, oziroma po voličih razdelkih.

Komisijске poročevalce za opravila kmetijske in gozdne cenitve postavi finančni minister; ali oni, če niso komisijски udje, nimajo odločevalnega glasu. Kadar pojde za gozdno cenitev, sme si komisija privzeti gozdarske izvedence.

§. 10. Vladni opravniki (organi).

Opravniki, ki jih finančni minister za deželno in okrajno cenilno komisije postavi, morajo, ako je koli mogoče, biti domači iz tiste dežele, vsikakor pa taki ljudje, da so z ozirom na kmetijsko izvedenost, kakor tudi z ozirom na jezike, ki so v cenitvenem okraju navadni, popolnoma kos svoji nalogi.

§. Merjalci (mércei).

Tako deželni, kakor okrajni cenilni komisiji so za zemljemerska opravila pridajo merjalci, kolikor jih bo treba.

§. 12. Kdaj smejo komisije sklepe delati in kako jih delajo.

V vsako komisijsko sejo mora predsednik vse ude, in ako je kateri za stanovitno zadržan, njegovega namestnika povabiti.

Komisija je ustanovljena in sme (je zmožna) sklepati, ako je razen predsednika vsaj polovica udov pričujočih. Ako bi se pa v eni seji ne moglo sklepati za to, ker je premalo udov prišlo, naj se v prihodnjo sejo vsi udje pismeno povabijo s pristavkom, da se bo v ti seji sklepalo brez ozira na to, koliko jih bo pričujočih.

Komisije delajo sklepe z nadpolovično večino glasov tistih, ki so pričujoči. Ako so glasovi enako razdeljeni, obvelja tista misel, kateri predsednik pritrdi. Ako ni moči dobiti nadpolovične večine glasov, naj so glasovi za najvišjo številko prištevajo glasom za najbližjo nižjo številko, dokler se za to ne dobi nadpolovična večina glasov.

§. 13. Dnina in potnina

Komisijски udje in privzeti izvedenci smejo, ako niso po pravilu državnih uradnikov zraven, za tiste dni, ko imajo res opraviti pri komisijских ogledih in posvetovanjih, iskati pri središčni komisiji 10 gold., pri deželni komisiji 6 gold. in pri okrajni cenilni komisiji 3 gold. dnine; tudi jim gró povračilo voznih stroškov, ki so zavolj teh opravil potrebni, in sicer 1 gold. za vsako miljo.

Zastran tega, kaj imajo iskati državni uradniki, kateri imajo pri komisijah opraviti, naj se ravna po obstoječih pravilih.

§. 14. Odkod se plačujejo stroški za precenitev in ocenitev.

Tako ta plačila, kakor tudi vse druge stroške za precenitev in ocenitev bo trpel državni zaklad. (Dalje prih.)

Zahvala.

†

V britkosti hladi ranjeno srce omilovanje družih. Tako je bilo blagodušno sočutje Tomincev v obilno tolažbo moji rodovini, ko ji je nemila smrt to dni enega njenih udov vzela. Naj jim torej tá, — ker vsakemu posebej ne morem, — vsem skupaj izročim srčno svojo zahvalo.

V Tominu, 19. julija 1869.

Winkler.

Borsni kurs 21. julija. Metall. 63:90; narodno posojilo 73:—; London 126:40; adžo srebra 122:36; cekini 6:94.

V Gradcu 17. t. m. 20, 50, 82, 62, 2; Na Dunaji 17. t. m. 25, 86, 46, 21, 27.

Žitna cena v Gorici: Pšenica nova po 2 gld. 20 kr.; do 2:40; (gorički kazvanik); turšica 1:40 do — turšica bela 1:36; ječmen, delan 2:80 do —; nedolan nov 1:45; fižol 2:— do 2:20; ajda 1:30; oves 1:10.

OGLASNIK.

(3)

Preis Os. W. $\frac{1}{4}$ Fl. 4 fl. — kr. $\frac{1}{2}$ Fl. 4 fl. — kr. $\frac{1}{4}$ Fl. 1 fl. 10 kr. $\frac{1}{8}$ Fl. 60 kr.	Preisgekrönt in Paris 1867. Weisser	Preis Os. W. $\frac{1}{4}$ Fl. 4 fl. — kr. $\frac{1}{2}$ Fl. 2 fl. — kr. $\frac{1}{4}$ Fl. 1 fl. 10 kr. $\frac{1}{8}$ Fl. 60 kr.
--	--	--

BRUST-SYRUP
von G. A. W. Mayer in Breslau

Unübertreffliches Hausmittel gegen veralteten Husten, langjährige Heiserkeit, Verschleimung, Keuchhusten, Katarrhe und Entzündung des Kehlkopfes und der Luftröhre, akuten und chronischen Brust- und Lungen-Katarrh, Bluthusten, Blutspeien und Asthma.

Ein neuer Beweis der Vortrefflichkeit.
Bucovetin.

Geehrter Herr Mailat.
Der weisse Brust-Syrup, den Sie mir zugesandt haben, leistet mir die besten Dienste für meinen Husten, und dies bewegt mich, Sie zu bitten, mir $\frac{1}{2}$ Fl. in Versandt zu bringen, dessen Werth ich hier beilege.

Ihr ergebenster
Josiph Rädneantin,
Pfarrer.

Obiger Brust-Syrup ist nur allein echt zu obigen Preisen zu haben in der Apotheke Pontoni in Görz, Rastello-Gasse; Agenzia Zulin in Triest, Platz Ponte rosso.

Jede Flasche ist mit meiner eingebraunten Firma versehen.

Vor nachgemachtem Brust-Syrup wird gewarnt.

Auf mein Siegel und die Etiquette bitte zu achten.

(2)

Zahvala.

Ko sem bil prevzel gostilnico „pri zlatem križu“ (pri Lizi), sem razglasil to po „Domovini“ s prošnjo, da bi me blagovolilo obilo gostov počestevati. Zdaj čez leto in dan me veseli, da prav veliko in odličnih gostov k meni zabaja; posebno čast pa mi izkazujejo slovenski č. č. duhovni in župani iz vseh krajev, katerim je moja hiša kakor nekakšen narodni dom. Sili me torej dolžnost, pouzno zahvaliti se vsem č. č. gg. gotoms; naj bi me, prosim, tudi v prihodnje ne zapustili!

Jožef Kotnik, gostilničar.

(2) **Neueste Erfindung für Raucher!**

**Indisches Produkt,
Havanna-Tabak-Aroma-Blätter.**

Diese mit dem feinsten Havanna-Aroma imprägnierten Blätter ertheilen, als Einlage in Cigarrenkisten verwendet, den darin befindlichen Cigarren oder Tabaken, selbst von der mindesten Sorte, schon nach 2 Tagen ein angenehmes havannaartiges Aroma, so dass selbst der Kenner davon getäuscht wird und eine echte Havanna zu rauchen vermeint. Ein Blatt genügt, um 25 Stück Cigarren in 2 Tagen zu aromatisieren, und kann mit einem Blatte dieser Vorgang 10 mal wiederholt werden. Ungebraucht zwischen Papier aufbewahrt, verliert das Blatt seine Eigenschaften nicht. Es gibt daher kein besseres Mittel, um für wenig Geld gut und fein zu rauchen.

Haupt-Depot für Deutschland und Österreich bei O. Hausner, Wien, Mariahilferstrasse Nr. 116.

Versendungen nach der Provinz gegen Einsendung des Betrages oder Postnachnahme. Preis: Ein Paquet (enthaltend 6 Stück) inclusive Emballage fl. 1.60. Weniger wie ein Paquet wird nicht abgegeben. Wiederverkäufer erhalten bedeutende Percente.—

Niederlagen werden in allen Städten Österreichs und Deutschlands errichtet.

Aviso! Da dieser Artikel besonders in Deutschland schon stark nachgeahmt wird, so wird vor solchen Erzeugnissen, die mit den echten Havanna-Aroma-Blättern keinen Vergleich aushalten, im Interesse der P. T. Consumenten gewarnt.

Es gibt kein besseres Mittel, um für wenig Geld gut und billig zu rauchen!

Gostilnica (nekdanj Trojer-jeva) na trgu sv. Antona števil. 1 v Dunajskem predmestju je od 1. februarja t. l. vnovič odprta in z dobrimi vini in izvrstno kuhinjo oskrbljena. — Nizka cena jedi in pijač, urna postrežba in pa dobri konjaki (štale) vabijo vljudno č. č. goste, katerih gro torej prav obilno pričakovati.

Alojzi Praprotnik.

Prodajavnica materialnega in barvnega blaga zraven kavarne „Commercio“ blizu cerkve sv. Ignacija na Travniku, je vnovič odprta in bogato založena z vsem, kar spada v to vrsto blaga. — Postrežba bo hitra in dobra, cene v primeri z drugimi te sorte prodajavnicami nizke; torej je lahko zanašati se, da bodo obilno kupovavcev va-njo zahajalo.

(3)

Solnčno-rožni (arnični) varovavni krožci

proti kurjim očesom;

napravilja jih lekárnik O. Galleani

v Milanu.

Posebno dobro, kar imajo ti novi varovavni krožci, je prvič to, da niso narejeni iz bombaža, ampak iz *ovčje volne*, in drugič, da je lepež (kar je primljivo na njih) napravljen iz pravega *izločka iz solčne rože (arnike)*, kateri ozdravi vsako vnetje, ter stori, da se kurje oko v kratkem času od kože loči. Kaj več o tem se nahaja v poduku, ki je krožcem pridjan. — Ena škatla z 12 malimi krožci velja 40 soldov; ena škatla z 12 velikimi krožci 1 gold. 28 soldov. — Dobiva se ta lek v Milanu pri iznajdniku O. Galleani-u, v ulici Meravigli; v Gorici v lekarnici Pontoni-ovi, kjer je zaloga vsakoršnih zdravil iz domačih in tujih dežel.

Rastlinski obliž (flašter);

iznalga F. Tokem,

dober za rane, ulesa (ture) in ozeblina.

Ta flašter ima mo dvacem enakimi nar večji zdravilno moč in je vreden, da se šteje za prvega med domačimi zdravili; nobena hiša bi ne smela biti brez njega. — Poskušnje, ki so se delale s tim obližem po bolnišnicah, so pokazale, da se dajo s njim v kratkem času za dobro in brez škodljivih nasledkov ozdraviti ne le vsakoršne rane, temuč tudi občasna ulesa (kronični turi), če jih kdo že tudi 10 do 15 let ima. — Ravno tako se je izkazala posebna moč tega obliža tudi pri nar hujših ozeblinah. Turi, kakoršni koli, smolika (žlezni otók) in tako imenovani črv ne potrebujejo, če se ta flašter rabi, kot malo dni, da dozore in da človek ozdravi. — Glavna zaloga za naše kraje je v gosp. *Lodovik Kúrnerjevi* lekarnici (apoteki) v Gorici na Travniku in pri *Pontoni-u* v Rastelu. — En veči kos velja 50 soldov, en manjši 25 soldov. — V *Cervinjanu* se dobiva pri g. *Lovisoni-u*.

Pravo solnčno-rožno (arnično) platno

lekarnika O. Galleani-a

v Milanu, v ulici Meravigli (lekarnica 24)

Ta obliž (flašter) je naj boljši pomoček, da se odpravijo žulji in trda koža; da se ozdravi vnetje na nogah, kedar so spotjene; dober je tudi proti kurjim očesom in ostri koži; s njim se zdravijo rane, otiske, opeklina, revmatične bolezni (protin) in putika, lišaj, spahki in odprte ozeblina, tudi potolaži stare bolečine in zlasti v bedrih. — Že brž prvi dan, ko se začne rabiti ta obliž, čuti se precejšnja polajšba, in, če ga dalje upotrebuješ, ozdraviš za trdno. —

NB. Vsakemu dvojnatemu kosu tega solnčno-rožnega platna je pridjan poduk, kako naj se s njim dela. Na tem poduku je podpis lekarnika O. Galleani in suhi pečatni vtisek: O. Galleani, Milano.

En dvojnati kos platna velja 50 soldov a.v.

V Gorici se dobiva v lekarnici pri *Pontoni-u*, kjer je zaloga vsakoršnih zdravil iz domačih in tujih dežel.